

Valtavirta-hanketiimi tarjoaa ennallistamista ja muita lähivesien tilaa parantavia toimia vähintään 15 kohteelle Tammelan Kuivajärven ja Renkajärven seuduilla.

Ensimmäinen toteutettava kohde on Löyttysuo, jonka ennallistaminen aloitettiin tammikuussa.

Kuvaaja: Petri Lahtinen, Metsäkonepalvelu Oy

Valtavirta-hankkeessa hillitään soiden ojituksista syntyvää vesistökuormitusta. Hankkeessa on tunnistettu mahdollisia ennallistamiskohteita sekä pintavalutuskenttien ja kosteikkojen paikkoja Tammelassa lokakuussa järjestetyn yleisötilaisuuden, verkkokyselyn, haastattelujen ja paikkatietotarkastelujen avulla. Ilmaista suunnittelua ja toteutusta tarjotaan maanomistajille lähiviikkoina.

Hankkeen toteuttavat John Nurmisen Säätiö ja Tapio Palvelut Oy yhteistyössä Tammelan kunnan, UPM:n, Finsilvan ja Suomen Metsäsäätiön kanssa.

UPM ennallistaa Renkajärven läheisen Löyttysuon

Ensimmäinen toteutuskohde on Löyttysuo Hattulassa Renkajärven lähellä. Löyttysuo on reunoiltaan ojitettu ja keskeltä avoimena säilynyt aapasuo, ja sen omistaa UPM. Viime kesänä suolla havaittiin muun muassa erittäin uhanalainen hömötiainen.

Ennallistamisessa ohjataan valumavesiä pois ojaverkostosta entiselle reitilleen eli kulkemaan suon läpi. Vettyminen estää turpeen hajoamista ja mahdollistaa uuden turpeen kertymisen. Samalla kuormitus alapuolisiin vesistöihin vähenee. Löyttysuon ennallistamissuunnitelman laati Tapio Palvelut Oy.

”Aiomme tukkia suurimman osan ojista ja tehdä patoja ja pintavalleja varmistamaan, että valumavedet levittyvät alueelle. Lisäksi poistamme ojitetulta alueelta puuston, joka muuten estäisi kaivinkoneen kulkemisen ojalinjoilla ja alentaisi haihdutuksellaan veden pintaa suolla. Kaivutyöt tehdään ensi syksynä lintujen pesimäkauden päätyttyä. Puuston poisto taas on paras tehdä maan ollessa jäässä, siksi se on aikataulutettu nyt talvelle”, kertoo UPM Metsän luonnonhoidon asiantuntija **Miika Laihonen**.

Positiivisia vaikutuksia lähivesiin lisää se, että ennallistettava alue suodattaa jatkossa yli 200 hehtaarin valumavedet poistaen niistä ravinteita ja kiintoainetta. Alueen ennallistamisella ei ole vaikutuksia metsänkasvatukseen naapurikiinteistöjen alueella.

Seuraavat kohteet jo suunnittelussa

Kolme muutakin ennallistamiseen tai metsätalouden vesiensuojeluun tähtäävää kohdetta on jo suunnitteluvaiheessa. ”Kunhan lumet sulavat, pääsemme tekemään maastomittauksia Kainalosuoalla Liesjärven kansallispuiston eteläpuolella, Isosuolla Liesjärven etelärannalla ja Suojoen varrella”, sanoo Tapion asiantuntija **Tarja Anttila**.

Ennallistaminen on aktiivista luonnonhoitoa

”Ennallistamisella palautetaan ihmisen muokkaamaa ympäristöä takaisin kohti luonnontilaa. Tavoitteena on lisätä luonnon monimuotoisuutta ja turvata uhanalaisten lajien elinympäristöjä. Samalla tuotetaan monia muita hyötyjä vesien tilan kohenemisesta ja ruoantuotannon tukemisesta ilmastonmuutoksen hillintään ja virkistysmahdollisuuksiin, kertoo John Nurmisen Säätiön ohjelmapäällikkö **Anna Saarentaus**.

Entisillä avosoilla ennallistamiseen kuuluu pohjaveden pinnan nosto tukkimalla ojia ja poistamalla haihduttavaa puustoa. Maatalousympäristössä ennallistaminen voi tarkoittaa perinteisten niittyjen ja hakamaiden hoitoa niitolla tai laidunnuksella. Joissa ja puroissa esimerkiksi poistetaan vaelluskalojen kulkua haittaavia esteitä.